Pytania i odpowiedzi ze spotkania informacyjnego dot. konkursu nr RPPK.09.01.00-IP.01-18-001/15 w ramach Działania 9.1 – Rozwój edukacji przedszkolnej RPO WP 2014-2020

1. **W jaki sposób zapobiec podwójnemu finansowaniu w sytuacji tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego i otrzymywania w związku z tym dotacji rządowej ?**
   Czy można sfinansować zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze lub wczesnego wspomagania rozwoju w ramach zajęć dodatkowych ? Jak monitorować czy dziecko nie korzysta z tego typu wsparcia w innej instytucji, tak by nie doszło do podwójnego finansowania ?
   Czy można objąć wsparciem projektowym dzieci niepełnosprawne będące pod opieką różnych fundacji? Czy zachodzi tu ryzyko podwójnego finansowania?
   Zgodnie z punktem 2.2.3 Regulaminu konkursu organ prowadzący OWP jest zobligowany do złożenia zobowiązania przeciwdziałającego ryzyku podwójnego finansowania, deklarującego, iż informacje dotyczące liczby dzieci korzystających z nowo utworzonych w ramach EFS miejsc wychowania przedszkolnego nie będą uwzględniane w przekazywanych comiesięcznie organowi dotującemu sprawozdaniach.
   W odniesieniu do kwestii podwójnego finansowania, w szczególności należy zwrócić uwagę na zapis Podrozdziału 6.7, pkt. 2) lit a) Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 (Wytycznych), zgodnie z którym z podwójnym finansowaniem mamy do czynienia w sytuacji, w której dojdzie do „poświadczenia, zrefundowania lub rozliczenia tego samego wydatku w ramach różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub FS lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych". Ponadto z podwójnych finansowaniem mamy do czynienia w sytuacji, w której dojdzie do „otrzymania na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu bezzwrotnej pomocy finansowej z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu".
   Zgodnie z punktem 2.2.1 Regulaminu konkursu ust. 1, lit. c) rozszerzenie oferty OWP o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów, wyłącznie poprzez:
   - zajęcia specjalistyczne : korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym,
   - zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju w rozumieniu ustawy o systemie oświaty,
   - zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy np. gimnastyka korekcyjna,
   - zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne.

2. **Czy w ramach jednego kompleksowego projektu obejmującego większą liczbę przedszkoli możliwe będzie utworzenie dodatkowych miejsc przedszkolnych w części wspieranych przedszkoli, a w pozostałych organizacja zajęć dodatkowych ?**
   Czy możliwe jest tworzenie w jednym Oddziale Przedszkolnym nowych miejsc, a w drugim dostosowywanie miejsc do potrzeb dzieci niepełnosprawnych?
   Tak. Jednak warunkiem koniecznym do spełnienia w takiej sytuacji jest ten sam organ prowadzący dla ośrodków wychowania przedszkolnego biorących udział w projekcie. Ponadto należy zwrócić uwagę na relację nakładów w stosunku do rezultatów (np. stworzenie jednego miejsca wychowania przedszkolnego w jednym OWP w stosunku do sfinansowania w projekcie

w pozostałych 9 OWP dodatkowych zajęć). Każdy przypadek należy rozpatrywać indywidualnie w kontekście celu jakim jest upowszechnienie wychowania przedszkolnego.

3. **Czy wpłaty od rodziców mogą być traktowane jako wkład własny i czy będą one stanowiły wydatek kwalifikowalny?**
   Zgodnie z punktem 3.5.10 Regulaminu konkursu wkład w postaci finansowej wykazywany przez wnioskodawcę w projekcie może pochodzić również z opłat pobieranych od uczestników projektu, pod warunkiem spełnienia łącznie następujących warunków:
   - możliwość wykorzystania opłat nie może ograniczać udziału w projekcie grupom docelowym wspieranym z EFS, w związku z tym w przypadku wsparcia kierowanego do osób pozostających bez zatrudnienia lub wykluczonych społecznie opłaty nie powinny być pobierane; natomiast jest to możliwe w przypadku rodziców wnoszących opłatę za opiekę przedszkolną;
   - opłaty powinny być symboliczne i nie stanowić istotnej bariery uczestnictwa w projekcie;
   - informacja na temat pobierania opłat od uczestników powinna zostać zawarta we wniosku o dofinansowanie projektu i powinna podlegać ocenie pod kątem celowości i ewentualnego ograniczenia dostępu do projektu dla potencjalnych uczestników projektu przez instytucję oceniającą konkurs.

4. **Czy to prawda, że okres realizacji projektu nie może być dłuższy niż 12 miesięcy? Co w przypadku skierowania wsparcia do nauczycieli w formie studiów podyplomowych, które trwają przeważnie 3 semestry?**
   Tak. Zgodnie z zapisami SZOOP RPO WP 2014-2020 wskazanymi w punkcie 19 Limity i ograniczenia realizacji projektu (str. 135) tj. „5. Finansowanie działalności bieżącej nowoutworzonych miejsc wychowania przedszkolnego, rozszerzenie oferty OWP, wydłużenie godzin pracy i kształcenie nauczycieli może być prowadzone przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy". Powyższy limit został również wskazany w Regulaminie konkursu, podrozdział 2.2 Typy projektów. W przypadku studiów podyplomowych dla nauczycieli zostaną sfinansowane 2 semestry.

5. **Jak prawidłowo obliczyć wartość projektu , czy jest to iloczyn liczby osób i kwoty 12 tys. zł, czy jest to iloczyn liczby utworzonych miejsc i kwoty ? Jakie koszty mieszczą się w kwocie 12 tys. zł ?**
   Jak obliczyć wartość projektu w projektach, w których są tworzone jednocześnie nowe miejsca oraz dostosowywane stare miejsca do potrzeb osób niepełnosprawnych ?
   Zgodnie z kryterium dostępu *„wartość projektu nie przekracza kwoty obliczonej jako iloczyn określonej we wniosku o dofinansowanie projektu wartości docelowej wskaźnika* „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie" i kwoty 12 000,00 zł (limit nie dotyczy miejsc tworzonych w przedszkolach specjalnych i integracyjnych).
   W kwocie 12 000,00 zł mieszczą się wszystkie wydatki, które spełniają wymogi zawarte w Regulaminie konkursu oraz w Wytycznych.

6. **Jak powinna wyglądać diagnoza? Czy można uzyskać jakieś wskazówki co do jej zakresu?**
   Przedmiotowa diagnoza powinna odpowiadać m.in. na pytania: ile jest miejsc wychowania przedszkolnego dostępnych na obszarze realizacji projektu, jaka jest liczba dzieci w wieku

przedszkolnym na obszarze realizacji projektu, czy istniejące miejsca wychowania przedszkolnego zaspokajają potrzeby w zakresie usług edukacji przedszkolnej, ile jest dzieci, które nie zostały objęte edukacją przedszkolną z powodu braku miejsc. Należy wskazać również, jak ta sytuacja zmieni się w perspektywie 3-letniej.

7. **Czy tworzenie placu zabaw stanowi cross-financing w projektach w nowej perspektywie ?**
   Cross-financing w ramach projektów współfinansowanych z EFS może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
   Cross-financing w ramach projektu może dotyczyć wyłącznie:
   - zakupu nieruchomości,
   - zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
   - dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków, pomieszczeń.

8. **Czy możliwe jest rozpoczęcie realizacji projektu przed podpisaniem umowy w sytuacji, gdy nie uda się podpisać umowy przed rozpoczęciem realizacji projektu, tj. przed 1 września, gdyż większość przedszkoli zaczyna swoje funkcjonowanie w tym okresie ? Czy wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie zostaną zrefundowane ?**
   Tak. Należy jednakże zwrócić uwagę na fakt, iż (zgodnie z punktem 6.1.12 Wytycznych) warunkiem uznania wydatków poniesionych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie za kwalifikowane jest spełnienie warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie (której wzór każdorazowo stanowi załącznik do Regulaminu konkursu).

9. **Czy przedszkola z oddziałami integracyjnymi (częściowo integracyjne) muszą tworzyć nowe miejsca wychowania przedszkolnego, żeby skorzystać ze wsparcia ?**
   Tak. Jedynie przedszkola specjalne oraz integracyjne, w których wszystkie oddziały są integracyjnymi mogą otrzymać dofinansowanie na realizację projektów, w którym nie będą tworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego.

10. **Od nowego roku funkcjonujące w szkołach podstawowych „zerówki" zostaną przekształcone w zespoły szkolno-przedszkolne, czy można potraktować je jako powstające nowe miejsca wychowania przedszkolnego ?**
    Nie. W opisanym przykładzie mamy do czynienia z formą przekształcenia, a nie stworzenia nowych miejsc przedszkolnych i wzrostu ich liczby netto.
    Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach Działania 9.1 RPO WP **musi skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych** podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.

11. **Czy w przypadku zmiany lokalizacji oddziału przedszkolnego powstające w nowym miejscu oddziały wychowania przedszkolnego można potraktować jako tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego na danym obszarze ?**

    Nie. W opisanym przykładzie mamy do czynienia jedynie ze zmianą lokalizacji ośrodka wychowania przedszkolnego, a nie utworzeniem nowych miejsc przedszkolnych i wzrostu ich liczby netto.

    Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach Działania 9.1 RPO WP **musi skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych** podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.

12. **Co to są środki trwałe i cross-financing , czy pomoce dydaktyczne stanowią cross-financing ?**

    W przypadku projektów współfinansowanych z EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie:
    a) zakupu nieruchomości,
    b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementynieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdudo budynku, zainstalowanie windy w budynku,
    c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

    Zgodnie z powyższym, zakup pomocy dydaktycznych nie jest wydatkiem poniesionym w ramach cross-financingu. Niemniej jednak należy pamiętać, iż jest to zakup w ramach środków trwałych, a zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* środki trwałe, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:
    a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie pracowni komputerowych w szkole),
    b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu(np. rzutnik na szkolenia). Przy czym, należy mieć na uwadze fakt, iż wydatki poniesione na zakup wskazanych środków trwałych, mogą być kwalifikowalne <u>wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu</u>. W takim przypadku rozlicza się odpisy amortyzacyjne, zgodnie z sekcją 6.12.2 Wytycznych.

    Ponadto, w ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na <u>zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto</u> w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu, chyba że inny limit wskazano dla danego typu projektów w PO lub SZOOP. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

    Zgodnie z zapisami SZOOP RPO WP 2014-2020 w Działaniu 9.1 Rozwój edukacji przedszkolnej wydatki w ramach cross-financingu nie mogą przekroczyć <u>15% wartości współfinansowania unijnego (EFS)</u>, natomiast wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych nie może przekroczyć <u>25% wartości projektu (w tym cross-financing)</u>.

    Resumując powyższe warunki należy wskazać, iż wydatki poniesione na zakup środków trwałych bezpośrednio powiązanych z przedmiotem projektu <u>wlicza się do limitu 25% wartości projektu</u>, natomiast odpisy amortyzacyjne za okres, w którym były wykorzystywane środki trwałe w celu wspomagania procesu wdrażania projektu <u>nie wlicza się do limitu 25% wartości projektu</u>.

13. **Które wskaźniki są obligatoryjne w projektach w ramach Działania 9.1 RPO WP ?**

W każdym wniosku o dofinansowanie należy obligatoryjnie wpisać „ręcznie” poniższe wskaźniki jako „specyficzne dla projektu” z określeniem ich wartości docelowych (również w przypadku wartości zerowej):

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- Liczba osób objętych szkoleniami/ doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych;
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Obowiązkowo we wniosku o dofinansowanie należy również wybrać z listy rozwijanej wskaźnik służący do weryfikacji spełnienia kryterium dostępu, które zostało wskazane w Regulaminie konkursu, tj.:

- Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie.

Ponadto, jeżeli w projekcie zostaną zaplanowane działania odnoszące się do rozszerzenia oferty OWP o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne lub doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP należy również wybrać z listy rozwijanej wskaźniki mierzone na poziomie Działania 9.1, tj.:

- Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej;
- Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie;
- Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu

14. Czy istnieje możliwość tworzenia grup żłobkowych ?

Nie. Grupę docelową w Działaniu 9.1 RPO WP stanowią dzieci w wieku przedszkolnym, określonym w ustawie o systemie oświaty.

15. Jak zatrudniać nauczycieli zajęć dodatkowych, czy istnieje możliwość zatrudnienia ich na umowę o pracę z pominięciem katalogu stawek rynkowych ?

Nauczyciele muszą być zatrudnieni przy zachowaniu wszystkich warunków dotyczących zatrudniania personelu określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, *rozdział 6.16 Koszty związane z angażowaniem personelu*.

16. Proszę o wyjaśnienie jak minimalizować ryzyko nieosiągnięcia wskaźników w projektach rozliczanych z zastosowaniem kwot ryczałtowych ?

Zaleca się aby w ramach kwot ryczałtowych zadania nie były nadmiernie rozbudowane. Zasadne jest wyodrębnianie zadań z uwzględnieniem podziału na grupy uczestników, na przedmiot wsparcia itp.

17. Czy możliwe jest stworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego w projekcie bez dzieci, „stworzenie tylko instytucjonalnej gotowości” do przyjęcia dzieci ?

Nie. Liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji

przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego.

18. **Czy osoba fizyczna prowadzącą przedszkole w gminie X, nie prowadząca zarejestrowanej działalności gospodarczej, może wnioskować o środki w ramach konkursu nr RPPK.09.01.00-IP.01-18-001/15 na przedszkole w gminie Y?**
    Zgodnie z punktem 2.4.1 Regulaminu konkursu nr RPPK.09.01.00-IP.01-18-001/15 podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o dofinansowanie projektu „Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)".

19. **Czy dzieci niepełnosprawne otrzymują pełne wsparcie na okres dłuższy niż 12 miesięcy, ale nie dłuższy niż do 31.12.2017?**
    Warunki dotyczące maksymalnego okresu wsparcia, tj. 12 miesięcy nie mają zastosowania jedynie w przypadku działań wymienionych w punkcie 2.2.1, ust. 1 lit. b) Regulaminu konkursu, tj. „dostosowania istniejących miejsc OWP do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym", co oznacza, że mogą być realizowane w całym okresie realizacji projektu. Powyższe ma zastosowanie zarówno jeśli to działanie jest oddzielnym typem operacji, jak i towarzyszącym.

20. **Czy z punktu 3.8.7 3.8.8 i 3.8.9 wynika, że przy wartości projektu na poziomie 2 000 000,00 zł na środki trwałe można przeznaczyć 500 000,00 zł i dodatkowo na adaptację budynku na przedszkole w ramach cross-financingu 300 000,00 zł ?**
    Zgonie z punktem 3.8.9 Regulaminu konkursu dopuszczalny limit cross-financingu (CF) jest wyliczany w odniesieniu do wartości współfinansowania unijnego (EFS). W związku z powyższym, w podanym przykładzie maksymalny poziom wydatków w ramach CF wynosi 255 000 zł, tj. 2 000 000 zł x 85% (EFS) x 15% (CF) = 255 000 (CF).
    Ponadto zgodnie z punktem 3.8.8 Regulaminu konkursu wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych (ŚT) nie może przekroczyć 25% wartości projektu (w tym cross-financing). W związku z powyższym, w podanym przykładzie maksymalny poziom wydatków poniesionych na zakup środków trwałych wynosi 245 000 zł. tj. 2 000 000 zł x 25% - 255 000 (CF) = 245 000 (ŚT)
    Reasumując, projektodawca ma do dyspozycji 500 000 zł na zakup (ŚT), pod warunkiem, iż nie zaplanuje żadnych wydatków w ramach (CF). Każdy wydatek w ramach (CF) do wskazanego limitu tj. 15% wartości (EFS) pomniejsza pulę środków, którą może przeznaczyć na zakup (ŚT).

21. **Co z równością szans wśród nauczycieli przedszkola? Kandydatami do pracy zwykle (99,99%) są kobiety.**
    Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 wprost wskazują, że „równościowe zarządzanie projektem nie polega jednak na zatrudnieniu do obsługi projektu 50% mężczyzn i 50% kobiet, ani na zwykłej deklaracji, iż projekt będzie zarządzany równościowo. Stosowanie kryterium płci w procesie rekrutacji pracowników jest niezgodne z prawem pracy, a stosowanie polityki równych wynagrodzeń dla

kobiet i mężczyzn za jednakową pracę lub pracę o jednakowej wartości jest obowiązkiem wynikającym z prawa pracy, nie zaś zasady horyzontalnej".

22. **Czy w analizie sytuacji w Gminie, w której realizowany będzie projekt można uwzględnić sytuację rodziców dzieci z Gminy sąsiedniej, gdyż usytuowanie planowanego przedszkola pozwala na przyjęcie dzieci sąsiedniej gminy z uwagi na dojazd rodziców do pracy ?**
    Zgodnie z punktem 2.2.3 Regulaminu konkursu „Liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego". Zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na którym są tworzone miejsca wychowania przedszkolnego może uwzględniać również sytuację rodziców dzieci z gminy sąsiedniej, gdyż usytuowanie planowanego przedszkola pozwala na przyjęcie dzieci sąsiedniej gminy z uwagi na dojazd rodziców do pracy.

23. **We wskaźnikach, jako dziecko niepełnosprawne uznaje się dziecko, które w momencie wejście do projektu ma orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o wczesnym wspomaganiu. Czy można uznać we wskaźnikach dziecko niepełnosprawne, które w trakcie realizacji projektu uzyskało to orzeczenie? Czy kosztami kwalifikowanymi może być rachunek związany z wydaniem takiego orzeczenia? Pytanie powyższe związane jest z występowaniem rodziców, którzy o w/w orzeczeniach dowiadują się dopiero od pracowników przedszkola. Są tacy również, którzy nie wierzą, że ich dziecko jest dysfunkcyjne i potrzeba czasu i tłumaczeń ze strony opiekunów, aby rodzic wypełnił wniosek do poradni psychologiczno-pedagogicznej.**
    Zgodnie z punktem 3.3.4 Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 (cyt.) „Wskaźniki produktu monitorowane są w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie. Odstępstwo od tej zasady możliwe jest w szczególnych przypadkach, co zostało wskazane w definicji i sposobie pomiaru danego wskaźnika w WLWK 2014(…). Danych wykazywanych we wskaźnikach produktu nie należy aktualizować w przypadku powrotu uczestnika do projektu." Ponadto zgodnie z punktem 3.3.3 ww. Wytycznych (cyt.) „Za rozpoczęcie udziału w projekcie co do zasady uznaje się przystąpienie do pierwszej formy wsparcia w ramach projektu. Niemniej, dopuszcza się, aby moment rozpoczęcia udziału w projekcie był zbieżny z momentem zrekrutowania do projektu – gdy charakter wsparcia uzasadnia prowadzenie rekrutacji na wcześniejszym etapie realizacji projektu."
    Zgodnie z punktem 2.2.3 Regulaminu konkursu „W ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego możliwe są działania obejmujące m.in. następujące kategorie wydatków: … h) inne wydatki, o ile są niezbędne do uczestnictwa konkretnego dziecka w wychowaniu przedszkolnym oraz prawidłowego funkcjonowania ośrodka wychowania przedszkolnego".

24. **Czy nauczyciele prowadzący zajęcia specjalistyczne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne, wczesnego wspomagania, stymulujące rozwój**

psychoruchowy oraz rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne mogą być zatrudnieni na umowę o pracę (od 01.01.2016 planowane jest „oZUSowanie" wszystkich umów zleceń)?
Nauczyciele muszą być zatrudnieni przy zachowaniu wszystkich warunków dotyczących zatrudniania personelu określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, *rozdział 6.16 Koszty związane z angażowaniem personelu*.

25. **Czy kosztami kwalifikowanymi może być codzienny dowóz dzieci do przedszkola? Jakie są stawki katalogowe? Czy jedynie można dowozić dzieci niepełnosprawne?**
Zgodnie z punktem 2.2.3 Regulaminu konkursu „W ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego możliwe są działania obejmujące m.in. następujące kategorie wydatków: … h) inne wydatki, o ile są niezbędne do uczestnictwa konkretnego dziecka w wychowaniu przedszkolnym oraz prawidłowego funkcjonowania ośrodka wychowania przedszkolnego".

26. **Czy można przyznać stawkę żywnościową równą 8,00 zł (podaną w katalogu kosztów) za osobę przemnożyć przez liczbę osób i liczbę dni w miesiącu i tę kwotę wpisać do budżetu szczegółowego? W jakim celu wprowadzono w katalogu regionalnych stawek kwotę 125,00 zł za osobę za miesiąc? Proszę wyjaśnić różnicę między kosztami związanymi z wyżywieniem z przeliczenia 8 x 21 dni = 168,00, które nie jest równe podanej kwocie w katalogu kosztów) - 125,00 zł.**
Stawka żywieniowa 8 zł/dzień dotyczy usługi cateringowej, natomiast stawka żywieniowa 125 zł/m-c. dotyczy pełnego kosztu surowców zużytych do przygotowania posiłków, tzw. „wsad do kotła" i odnosi się do sytuacji, w której dany ośrodek wychowania przedszkolnego nie korzysta z usługi cateringowej.

27. **Czy zatrudniając trenera w zakresie np. kursu nauki czytania metodą symultaniczno-sekwencyjną na umowę zlecenie można dodatkowo zwrócić trenerowi koszty dojazdu w miejsce szkolenia, czyli do przedszkola?**
Trenerzy muszą być zatrudnieni przy zachowaniu wszystkich warunków dotyczących zatrudniania personelu określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, *rozdział 6.16 Koszty związane z angażowaniem personelu*.

28. **Czy w ramach kosztów kwalifikowanych można rozliczyć dojazd nauczyciela na szkolenie? Czy można wypłacić mu dodatkowe wynagrodzenie w związku z nadgodzinami?**
Odpowiedz jak wyżej.

29. **Czy w budżecie można ująć w osobnej pozycji materiały kupowane do zastosowania metody pracy dydaktycznej poznanej w trakcie szkolenia?**
Odpowiedz jak w pyt. 25.

30. **Czy w projekcie można rozliczyć koszty: - amortyzacji budynku zakupionego na przedszkole, - amortyzacji kosztów dostosowania budynku na przedszkole?**
Zgodnie z Podrozdziałem 7.4 pkt 4) Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 jeżeli nieruchomość stanowi własność beneficjenta, jego jednostki organizacyjnej czy też podmiotu powiązanego z nim osobowo lub kapitałowo, może zostać rozliczona w projekcie wyłącznie w formie wkładu niepieniężnego. W takim przypadku wkład niepieniężny będzie rozliczany z uwzględnieniem warunków określonych w Wytycznych, Podrozdział 6.10 Wkład niepieniężny.

31. **Jak uzasadnić potrzebę dokształcania nauczycieli? Dopiero w momencie zatrudniania możemy stwierdzić, czy zatrudniana osoba posiada umiejętności w zakresie jakieś metody dydaktycznej. Nie istnieją ogólne badania.**
Zgodnie z punktem 2.2.6 Regulaminu konkursu realizacja projektu w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji nauczycieli OWP zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania ww. grupy docelowej do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz analizą zapotrzebowania OWP na określone kompetencje i kwalifikacje. Diagnoza, na którą będzie powoływał się wnioskodawca powinna być wykonana przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, a wnioski z niej wynikające powinny być zawarte we wniosku o dofinansowanie. Podmiot przeprowadzający diagnozę ma możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji wspomagających OWP, tj. z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanych przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane.

32. **Jeśli projekt skierowany jest również dla rodziców, to czy można ich objąć szkoleniem np. Szkoła dla Rodziców wg metody Gordona? Czy ma to być osobne zadanie?**
Zgodnie z punktem 2.3.1 Regulaminu konkursu udział rodziców / prawnych opiekunów dzieci w wieku przedszkolnym będzie możliwy jedynie jako dodatkowe, uzupełniające działanie względem działań skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym

33. **Jak ogólnie wiadomo termin naboru dzieci do przedszkola to miesiąc kwiecień, w związku z tym rozpoczynając działalność przedszkola od września 2016 r powinienem przeprowadzić skuteczną rekrutacje w kwietniu 2016. Rekrutacja w kwietniu 2017r i rozpoczęcie we wrześniu 2017 r nie jest możliwe ze względu na ograniczony czas realizacji do 31 grudnia 2017. Wobec powyższego, na jakiej podstawie mam ogłosić rekrutacje (wskazać termin rozpoczęcia projektu)? Co IP miał w zamiarze podając datę rozstrzygnięcia konkursu październik 2016 r?**
Opracowane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 wskazują, iż w Regulaminie konkursu Instytucja Ogłaszająca Konkurs (IOK) określa orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu – termin ten stanowi maksymalny termin, w którym zostanie opublikowana lista projektów wybranych do dofinansowania. Nie oznacza to jednak, że IOK nie może zakończyć naboru i ogłosić listy projektów wyłonionych do dofinansowania we wcześniejszym terminie.
IOK dokona wszelkich starań, aby proces wyboru projektów przebiegał sprawnie, a jego rozstrzygnięcie zakończyło się przed upływem terminu wskazanego w Regulaminie konkursu.
Ponadto WUP w Rzeszowie zwraca uwagę, iż planowane terminy rozpoczęcia realizacji projektów mogą przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, co jest

zgodne z zapisami Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 (punkt 6.1.8 ww. Wytycznych). Należy jednakże zwrócić uwagę na fakt, iż (zgodnie z punktem 6.1.12 ww. Wytycznych) warunkiem uznania wydatków poniesionych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie za kwalifikowane jest spełnienie warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie (której wzór każdorazowo stanowi załącznik do Regulaminu konkursu).

34. **Czy mogę przeprowadzić rekrutacje przed podpisaniem umowy o dofinansowanie?**
    Tak. Należy jednakże zwrócić uwagę na fakt, iż (zgodnie z punktem 6.1.12 ww. Wytycznych) warunkiem uznania wydatków poniesionych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie za kwalifikowane jest spełnienie warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie (której wzór każdorazowo stanowi załącznik do Regulaminu konkursu).

35. **Zgodnie z zapisem wytycznych Podrozdział 3.1 pkt. 12 cyt:„IZ RPO zapewnia możliwość finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w OWP, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego, odbywa się także przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy." Czy powyższy warunek dot. również dzieci z niepełnosprawnościami w zakresie wsparcia: tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych OWP?**
    Warunki dotyczące maksymalnego okresu wsparcia, tj. 12 m-cy. nie mają zastosowania jedynie w przypadku działań wymienionych w punkcie 2.2.1, ust. 1 lit. b) Regulaminu konkursu, tj. dostosowania istniejących miejsc OWP do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym, co oznacza, że mogą być realizowane w całym okresie realizacji projektu. Powyższe ma zastosowanie zarówno jeśli to działanie jest oddzielnym typem operacji, jak i towarzyszącym.

36. **Okres trwania projektu np. 1 czerwca 2016 - 31 sierpnia 2017. Czy przy założeniu, że zarówno bieżąca działalność, jak i dodatkowe zaj. specjalistyczne dla dzieci pełnosprawnych trwają od września do sierpnia 2017r. (12 m-cy finansowanie ze środków unijnych) możemy przyjąć, że adaptacja oraz zakup niezbędnych pomocy do działalności przedszkola zostanie sfinansowany w czerwcu/lipcu/sierpniu 2016r ze środków prywatnych a dopiero później zrefundowany z dotacji unijnej (dodatkowe 3 m-ce).**
    Tak. Należy jednakże zwrócić uwagę na fakt, iż (zgodnie z punktem 6.1.12 ww. Wytycznych) warunkiem uznania wydatków poniesionych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie za kwalifikowane jest spełnienie warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych oraz w umowie o dofinansowanie (której wzór każdorazowo stanowi załącznik do Regulaminu konkursu).

37. **Czy koszt wynajmu pomieszczeń dostosowywanych do potrzeb dzieci niepełnosprawnych można przedstawić do kwalifikowania od momentu rozpoczęcia projektu czy tylko przez**

ograniczony okres 12 miesięcznego wsparcia? (minimalnie potrzebujemy 3 miesiące na dostosowanie, montaż zakupionego wyposażenia oraz odbiór p.poż i sanepid).

W przypadku działań wymienionych w punkcie 2.2.1, ust. 1 lit. a) Regulaminu konkursu, tj. „tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych OWP", koszty zapewniające bieżące funkcjonowanie utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego (w tym wynajmu pomieszczeń) można finansować przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Warunki dotyczące maksymalnego okresu wsparcia, tj. 12 miesięcy nie mają zastosowania jedynie w przypadku działań wymienionych w punkcie 2.2.1, ust. 1 lit. b) Regulaminu konkursu, tj. „dostosowania istniejących miejsc OWP do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym", co oznacza, że mogą być realizowane w całym okresie realizacji projektu. Powyższe ma zastosowanie zarówno jeśli to działanie jest oddzielnym typem operacji, jak i towarzyszącym.

38. **W ramach rozbudowy przedszkola uzyskamy przestrzeń dla dwóch nowych oddziałów przedszkolnych, przy czym tylko do jednego z tych oddziałów zorganizujemy nabór na nowe dzieci, drugi zaś jest przeznaczony dla dzieci, które już uczęszczają do przedszkola, ale z powodu braku miejsca przedszkole wynajmuje dla nich salę w pobliskiej szkole. Czy w związku z tym jako wskaźnik mamy policzyć 25 miejsc (1 oddział – nowo zrekrutowane dzieci), czy możemy policzyć jako wskaźnik 50 miejsc (wszystkie nowe miejsca w budynku przedszkola). Ma to dla nas o tyle kluczowe znaczenie, iż od liczby nowoutworzonych miejsc zależy wartość całkowita projektu w działaniu 9.1.**

    Zgodnie z punktem 2.2.2 Regulaminu konkursu nr RPPK.09.01.00-IP.01-18-001/15 projekty realizowane w ramach działania 9.1 muszą skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu.

    Na dzień składania wniosku w arkuszu organizacyjnym przedszkola wykazany będzie już istniejący oddział z 25 miejscami wychowania przedszkolnego. Ponadto, zgodnie z punktem 2.2.3 Regulaminu konkursu ppkt. 3, lit. g) kwalifikowalne są koszty związane z zapewnieniem bieżącego funkcjonowania nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego. W związku powyższym nie ma możliwości sfinansowania kosztów związanych z zapewnieniem bieżącego funkcjonowania już istniejącego oddziału przedszkolnego, co oznacza, iż wartość docelowa wskaźnika „Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie" powinna wynosić 25 szt.

39. **W Regulaminie do 9.1. nie ma informacji nt. możliwej komplementarności projektów z osią VI, ale po konsultacjach telefonicznych z Wojewódzkim Urzędem Pracy wiemy, że możemy składać tego typu projekty. Czy w związku z tym, iż oba te projekty będą ze sobą komplementarne, mamy ten fakt zaznaczyć w przygotowywanych wnioskach?**

    W obecnie obowiązującej wersji SZOOP RPO WP 2014-2020 nie zostało przewidziane kryterium, które dotyczyłoby komplementarności międzyfunduszowej (tj. EFS – Oś IX Jakość edukacji i kompetencji w regionie i EFRR – Oś VI Spójność przestrzenna i społeczna). W sytuacji kiedy projekt złożony w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w ramach Działania 9.1 RPO WP będzie komplementarny z projektem złożonym w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w ramach w Osi VI

RPO WP, można ten fakt wskazać w przygotowywanych wnioskach aplikacyjnych. Wskazana komplementarność będzie mieć pozytywny wpływ również na tzw. komplementarność w ujęciu ekonomicznym tj. stosunek wzajemnego uzupełniania się dóbr, co w konsekwencji będzie pozytywnie odebrane przy ocenie efektywności kosztowej przygotowywanych projektów.

40. **Prowadzę działalność gospodarczą i jestem rolnikiem, opłacam KRUS. Regon i NIP mam pod jednym numerem dla działalności gospodarczej i rolniczej. Czy to w jaki kolwiek sposób ogranicza mnie w aplikowaniu w Działniu 9.1 RPO WP.**

    Zgodnie z punktem 2.4 Regulaminu konkursu podmiotami, które mogą ubiegać się o dofinansowanie projektu w ramach Działania 9.1 RPO WP są wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

    W związku z powyższym rolnik lub domownik podlegający ubezpieczeniu rolniczemu (KRUS), prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą może ubiegać się o dofinansowanie projektu w ramach Działania 9.1 RPO WP.